

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. dyrekcya finansów krajowych we Lwowie mianowała kancelaryjnego asystenta *Jędrzeja Suszyńskiego* prowizorycznym kasowym asystentem III. klasy, przy głównej kasie krajowej w Czerniowcach.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Zawierzytelnienie posła greckiego. — Urodziny Cesarza Ferdynanda. — Uroczystość zaślubin z morzem w Wenecyi zapowiedziana.)

Wiedeń, 23. kwietnia. Minister spraw wewnętrznych mianował za porozumieniem się z ministrem sprawiedliwości, adjunktów sądu krajowego *Alojzego Uhle* i *Maksymiliana Thürmann* oraz aktuarjusza urzędu powiatowego *Eugeniusza Mosóczy* adjunktami urzędów powiatowych w Bukowinie.

— Baron *Sina*, nowomianowany nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister Jego Mości Króla greckiego przy dworze cesarskim miał 15. b. m. zaszczyt doręczyć Jego c. k. apostolskiej Mości na osobnej audyencyi swoje pisma wierzytelne.

— Uroczystość urodzin Jego Mości Cesarza Ferdynanda obchodziła ludność Pragi na dniu 18. i 19. b. m. z najszezerzym udziałem wszystkich stanów.

— Z **Wenecyi** donoszą z 18go b. m. Odjazd Ich Mości Arcyksięcia do Wiednia został znowu odwołany, ale na wszelki sposób nastąpi w tym tygodniu. Arcyksiążę-komendant marynarki przewodniczył temi dniami ćwiczeniom eskadry na otwartym morzu i przy tej sposobności przeżył gwałtowną burzę, tak że musiano korwetę „*Titianę*“ ze szkołą majtków odesłać na powrót do zatoki, choć z resztą bez żadnego uszkodzenia. W uroczystość Wniebowstąpienia, w którym to dniu z czasów republiki obchodził zwykłe doża wenecki swoje zaślubiny z morzem, połączy się znowu w zatoce Wenecyi eskadra wzmocniona yachtem „*Fantasia*“, i dzień ten będzie odtąd znowu uroczystością obchodzoną na pamiątkę świętej przeszłości Wenecyi i na zachętę wzrastającej szybko marynarki austryackiej.

(Dokument koncesyi na koleje żelazne.)
(Dalszy ciąg.)

§. 9. Koncesyonaryusze są obowiązani, tym urzędnikom i sługom rządowym, których w czasie oddania kolei wspomnianych w §. 1 *ad a)* i *b)* zastaną w czynnej służbie na tych kolejach a nadal zatrzymać niezechcą, wypowiedzieć służbę w przeciągu sześciu miesięcy po objęciu kolei, i przez sześć miesięcy jeszcze po wypowiedzeniu służby wypłacać normalną gażę. W razie jednakże, jeśliby tacy urzędnicy lub słudzy w ciągu terminu wypowiedzenia stali się niezdolnymi do służby, nie mogą oni domagać się żadnej płacy kwiescentow od koncesyonaryuszów, a nawet pensye i prowizye wdów i sierót musi objąć eraryum.

§. 10. Koncesyonaryusze są obowiązani, odstąpione im w §. 1. i otwarte już obrotowi publicznemu koleje żelazne, jako też uboczne koleje do *Wieliczki* i *Niepołomic* uzupełnić; zaś przestrzeń kolei żelaznej z *Dębicy* aż do *Przemysła* do ostatniego grudnia 1860 doprowadzić, a względnie wybudować i obrotowi publicznemu otworzyć.

§. 11. Przestrzeń kolei z *Przemysła* do *Lwowa* ma być do ostatniego grudnia 1863 wybudowana i otworzona do użytku publicznego.

§. 12. Za będące już w używaniu koleje żelazne z *Krakowa* do *Dębicy* i uboczne koleje do *Wieliczki* i *Niepołomic* łącznie z całym na kolejach galicyjskich znajdującym się *fundus instructus* w środkach obrotowych, który mają objąć koncesyonaryusze, jako też za budującą się przestrzeń z *Dębicy* do *Rzeszowa*, o ile eraryum łożyło już wydatki na nią, obowiązani są koncesyonaryusze wynagrodzić administracyi państwa wszelkie do ostatniego grudnia poniesione już koszta i wydatki w sumie trzynastu milionów

sto ośmdziesiąt i dziewięć tysięcy ośmsset czterdzieścia dwa złotych reńskich, 13,189,842 złr. m. k. podług 20 reńskiej stopy.

Koncesyonaryusze obejmują nadto wszelkie od 1go listopada 1857 zapadłe lub przypadające, do wspomnianych przestrzeni kolei lub do objętego *fundus instructus* odnoszące się należności i wypłaty, bez względu na to, czy wynikają ze stosunków dawniejszych czy przyszłych, zatem poszczególnie także wszystkie przytoczone poniżej komplannacye i wypłaty wynikające z relucyi gruntów, z ukończonych już lub mających się ukończyć budowli, jako też z liwe-runków i innych zamówień.

§. 13. Sumę wykupna (§. 12) mają wypłacić akcyonaryusze administracyi państwa w dziesięciu jednakowych ratach rocznych, z których pierwsza przypadnie dnia 1. stycznia 1863. Zaczawszy od tego terminu mają być płacone od zapadających później rat i z każdą ratą także wzrastające stopniowo 3% procenta od każdorocznej reszty kapitału. — Ku uiszczeniu tej wypłaty mają koncesyonaryusze wystawić na sumę wykupna 13,189,842 złr. i oddać administracyi państwa *dziesięć* wolnych od stępu na c. k. centralną kasę państwa opiekujących obligacyi długu, z których pierwsza, przypadająca z dniem 1. stycznia 1863 i bezprocentowa ma opiekować na 1,319,742 złr., a każda z następnych dziesięciu, oprocentowanych od tego terminu po 3% rocznie, na 1,318,900 złr. (wszystko w 20 reńskiej stopie).

Jeśliby zaś administracya państwa co do wspomnianych w §. 1. przestrzeni kolei jeszcze po 1. listopada 1857 poniosła lub miała ponieść jakie koszta, nastąpi względem zwrócenia tych kwot osobna umowa z koncesyonaryuszami.

Za regularną wypłatę tych rat wraz procentami w terminie przynależnym odpowiada w pierwszej linii i z bezwarunkowem pierwszeństwem przed każdym innym długiem cała ruchoma i nieruchoma własność ustąpionych i później zbudowanych kolei żelaznych, tudzież cały przychód tak z kolei już gotowych, jak niemniej i tych, jakie aż do czasu przypadającego terminu wypłaty byłyby ukończone, przyczem administracya państwa otrzymuje upoważnienie na ten wypadek nie spodziewany, gdyby jedną z tych rat wraz z procentami nie zapłacono w zupełności na terminie, nałożyć natychmiast na rzecz tej zaległości sekwestr na własność wspomnioną i na przychody z tych kolei, a tym sposobem w drodze najkrótszej, administracyjnej przyjąć do swej należności.

§. 14. Administracya państwa zapewnia koncesyonaryuszom za koleje żelazne ustąpione im niniejszą koncesyą roczny 5 $\frac{1}{5}$ % przychód od wyłożonego na koncesyonowane koleje żelazne i wykazanego kapitału zakładowego (zaczem co do wspomnionego w §. 12 wynagrodzenia w miarę rat wypłaconych), a to według postanowień zawartych w §. 11 koncesyi z 3. marca 1857, jak dalece w dokumencie koncesyi tej nie zawierają się przepisy odmienne.

§. 15. Taryfa jezdna i od przesyłek przepisana w dokumencie koncesyi z dnia 3. marca 1857 zastosowana być ma w całej jej osnowie do zawartych w niej postanowień także i do objętych teraz kolei żelaznych.

§. 16. §§. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 25 i 27 koncesyi z 3. marca 1857, zastosowane być mają także i do terazniejszego ustąpienia kolei żelaznej, jeśli tylko zmiany jakiej nie doznały, a to w ten sposób, że prawa i zobowiązania wynikające z tych §§. tak dla administracyi państwa, jak niemniej i dla koncesyonaryuszów utrzymane być mają w całej ich objętości także i co do teraz objętych kolei żelaznych.

§. 17. §. 19 dokumentu koncesyi z 3. marca 1857 ma być zastosowany także i do objętych teraz kolei żelaznych, a to w ten sposób, że po upływie lat 30 od dnia wydania terazniejszego dokumentu koncesyi ma państwu zawsze przysługiwać prawo wykupna oddanych teraz kolei żelaznych, na zasadzie wytkniętego w dokumencie tym sposobu obliczenia. — Ta kwota przeciętna jaka przypadnie z przyszłego obliczenia, nie może jednak mniej wynosić jak 5 $\frac{1}{5}$ % od kapitału zakładowego.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Uczta dla marszałka Pelissier. — Lord Cowley wrócił. — Wiadomości bieżące. — Królowa Portugalii oczekiwana. — Bil indyjski. — Szczegóły z procesu Bernarda. — Posiedzenie w izbach z 19. lutego.)

Londyn, 20. kwietnia. Hrabina Neuilly, księżniczka Joinville i książę Nemour oddali wczoraj wizytę Jej Mości Królowej

w pałacu Buckingham. Członkowie klubu zwanego United Service wyprawiają we czwartek dnia 22. kwietnia na cześć marszałka Pellissier wielką ucztę, na której lord Cambridge pierwsze zajmie miejsce.

— Lord Cowley przybył tu wczoraj z Paryża.

— Z Guanstown w Irlandyi piszą: Admirał sir Henry Chats udał się do Anglii objąć dowództwo eskadry przeznaczony do Lizbony podczas zaślubin Króla Portugalii. W Portsmouth wywiesił swój pawilon na śrubowym okręcie „Renown“ o 91 działach.

— Adwokaci Bernarda, którzy odwiedzali go wczoraj w Newgate, wyjednávają dzisiaj przed sądem Quens Bench w drodze „habeas corpus“ jego uwolnienie za złożeniem kaucyi. W obecnym wypadku trzeba o złożeniu kaucyi zawiadomić nie tylko sędziów ale oraz prawników koronnych.

— Po zameżciu Królowa Portugalii, a dziś księżniczka Stefania Hohenzollern przybędzie temi dniami do Londynu. Królewski yacht „Wiktoria Albert“, który dostojną Panię odwiedzić ma do Portugalii, otrzymał wczoraj rozkaz przygotować się w podróż. Dostojna Pani przybędzie z końcem bieżącego miesiąca do Osbornehouse na wyspie Whigt, gdzie zabawi w gronie królewskiej rodziny, póki flota, która Jej ma towarzyszyć niebędzie gotowa. Ta flota składać się będzie z następujących okrętów: „Renown“ o 91 działach, „Curaçao“ o 31, „Diadem“ o 31, i „Raccoon“ o 21 działach. W tym samym czasie będzie także gotów i yacht parowy dla Króla Portugalii. Ten yacht kosztował 80.000 funtów szterlingów.

— Wschodnio-indyjska kompania potwierdziła uchwałę, jaką wniósł pułkownik Wilkinson i która zgodnie z memoryałem dyrektorium oświadcza: „że obydwaj obecnie parlamentowi przedłożone indyjskie bile, nieodpowiadają swemu celowi, zapewnić wschodnim Indyom dobry rząd, że zatem dyrektorium ma być epowaznione, użyć stosownych środków do obalenia albo przynajmniej do zmiany tych bilów w ten sposób, aby prawa wschodnio-indyjskiej ludności były zabezpieczone.“

— Korespondent gazety wiedeńskiej podaje jeszcze następujące ciekawe szczegóły z procesu Bernarda:

Chociaż przez cały tydzień nieustawał natłok do trybunału kryminalnego, i od trzech dni był już nadzwyczajny, to przecież w dniu zakończenia procesu wzmógł się do najwyższego stopnia, i chociaż posiedzenie miało rozpocząć się dopiero o godzinie 10tej, niepodobna było już o 9tej znaleźć miejsca w sali słuchaczów. Nawet liczba znakomitych gości, którzy zasiadają obok sędziów, była znaczniejsza, niż na poprzednich posiedzeniach, z taką ciekawością oczekiwali wszyscy końca procesu. Trybunał zebrał się w kilka minut po 10tej, i lord Campbell rozpoczął przemowę swoją do przysięgłych, by powtórzyć rezultat dyskusyi. Mówił jednak tak cichym głosem, że mało kto z obecnych, osobliwie między widzami na galerji, mógł go rozumieć. Mowa jego trwała przeszło 4 godzin, poczem usunął się sąd przysięgłych na naradę. Tak zwana „przegroda“ (Bar), gdzie siedzi obżałowany, znajduje się na wywyższeniu naprzeciw sędziów; jestto rodzaj klatki długości 5—6, a szerokości 3—4 metrów francuskich. Otóż dnia tego uderzała widzów obecność dwóch dozorców więźni w uniformie obok obżałowanego, co niebywało dawniej. Także zostawiono otworem przejście między ławkami adwokatów i znakomitych gości, osobliwie w pobliżu przegrody obżałowanego, gdy dawniej były wszystkie te miejsca zapełnione widzami. Dopiero później dowiedziałem się, jaka była przyczyna tych rozporządzeń. Ostatniej środy podał nieznajomy jego-ność więźniowi białą chustkę, mówiąc: „Panie Bernard, jest tu biała chustka dla pana.“ Stojący u przegrody szeryfowie skonfiskowali natychmiast chustkę i znaleźli w niej woreczek z tytoniem. Zdziwiło to tem bardziej, że więźniowi niebyło wcale wzbronione palenie tytoniu. Niewiadomo dotąd, czy wysłędzono potem co więcej; domyślano się jednak, że przyjaciele Bernarda chcieli tym sposobem podać mu truciznę, by w razie skazania odebrał sobie życie.

Około godziny 3. usunęli się przysięgli. W przedsiemni trybunału i przed nim zebrały się liczne grupy rozprawiając bardzo głośno o blizkim wyroku, ale powszechnie przeważało mniemanie, że Bernard zostanie uwolniony. Świadkowie francuscy, którzy zwykle stali razem u wnijsia do sali sądowej, niepokazali się dzisiaj. Około godziny 3. powiększył się jeszcze natłok, gdyż w sobotę zamykają po 2. godzinie wszystkie bióra w City. Nad wszelkie spodziewanie ukończyli przysięgli już o godzinie 4tej swoje obrady. Rezultat ich dójdzie pewno prędzej niżli ten list do wiadomości Waszej, ale szybkość i wzruszenie, z jakimi ten wyraz „Niewinny“ obiega po całym Londynie, są zaprawdę nie do opisania.

— Na posiedzeniu izby wyższej dnia 19. zdawał hrabia Malmesbury sprawozdanie w sprawie Cagliari: Po rozważnej naradzie z koronnymi prawnikami znalazło terażniejsze ministeryum, że ta kwestya rozpada na dwie osobne części; pierwszą jest. przyaresztowanie, trzymanie w więzieniu i traktowanie obu Anglików znajdujących się na pokładzie statku „Cagliari;“ drugą zaś, kwestya o prawności zabrania okrętu. Co do pierwszej kwestyi, to koronni prawnicy uznali jednogłośnie, że uwięzienie pomienionych dwóch Anglików było nieprawnem, oraz oświadczyli, że rząd może słusznie żądać zadosyćczynienia i wynagrodzenia dla tych Anglików; to stało się rzeczywiście w depeszy przesłanej neapolitańskiemu ministrowi Carafa. Co do drugiej kwestyi, to dwóch koronnych prawników uznało zajęcie okrętu prawnem, trzeci zaś oświadczył się przeciwnie. Przyłączywszy do tego wyroki koronnych prawników

pod przeszłym ministeryum, natenczas zdanie za słusnością albo niesłusnością środków ma się jak 4 do 1. — W takim stanie rzeczy łatwym jest do pojęcia, że względem tej części sprawy nie można było zrebić żadnego stanowczego kroku, rząd jednak zawsze jeszcze weźmie pod rozwagę, czy nie wypadałoby pójść za radą lorda Wensleydale, i zazać w tej sprawie zdania sądowego komitetu tajnej rady.

Na posiedzeniu izby niższej zdawał kanclerz skarbu swe sprawozdanie o położeniu finansów, którego jednak przy odejściu poczty nieukończył jeszcze zupełnie. Najprzód odwoływał się do wpływu handlowego przesilenia z 1857 roku, które uważa za największe jakie tylko zapamiętano. Pomimo tego powiększyły się dochody z cła, akcyzy i stępuła z końcem roku blisko o półtora miliona funtów szterlingów: Wartość angielskiego wywozu, który w roku 1853 na 99 milionów obliczano, wzrósł w 1857 roku na 122 miliony. W handlu panuje już znacznie większe zaufanie, a niektóre stosunki przyczyniły się wiele do ożywienia handlu. Zawsze jednak nie można jeszcze oczekiwać, aby przedsiębiorczy duch doszedł stopnia na jakim stał w ostatnich latach. Potem przeszedł minister do budżetów rozmaitych gałęzi wydatków; dla armii włącznie z milicyą wynoszą one 11,750 000, dla marynarki włącznie z służbą transportową 9,860 000 funtów szterlingów, dla rozmaitych gałęzi służby 7 milionów; między ostatnimi znajdują się wydatki sądownictwa i naukowych zakładów, które w ostatnich latach powiększały się ciągle. Ogólne wydatki na finansowy rok 1858 do 1859 oblicza pan D'Israeli na 67,110 000 funtów szterl., dochody zaś o 3,990 000 funt. szterl. tak, że ta suma, jako niedobór pozostaje do pokrycia nadzwyczajnymi środkami. Ten niedobór nie pochodzi jednak z braku pomocniczych źródeł kraju, ale że dochodowy podatek nie podnosi się w dawniejszej kwocie i że z powodu wojny powstał dług 3 i 1/2 miliona funtów szterlingów. Gdyby nie obydwaj te wypadki okazałaby się niezawodnie przewyżka dochodów przynajmniej o 1/2 miliona. Gdy potem przeszedł minister do projektu pokrycia niedoboru, wyłączając nie tylko pożyczkę ale oraz i wszelkie podwyższenie podatku, musiał być raport przewzany dla bliskiego zamknięcia poczty.

Francya.

(Urodziny Cesarza. — Przyjęcie poselstwa portugalskiego. — Feruk Chan odjechał. — Podniesienie marynarki. — P. Lesseps. — Przewóz wolnych Murzynów. — Biskup do Senegambii. — Monitor w sprawie kredytu.)

Paryż, 20. kwietnia. Z dzisiejszym dniem zaczyna Cesarz Napoleon III. 51 rok wieku, gdyż urodził się dnia 20. kwietnia 1808 roku w St. Cloud. Na cześć urodzin jego będzie dzisiaj w St. Cloud wielka familijna ucztą, na którą zaproszono tylko kilka osób wybranych.

— Na cześć księcia Terceiry wyprawiał wczoraj portugalski poseł baron Paiva wielką ucztę, na której znajdowali się, hrabia Hatzfeld i posłowie Austrii, Belgii, Brazylji, Badenu i Saxonii, jako reprezentanci książęcych domów spokrewnionych z królewskim domem Portugalii Korweta „Mindello“ na której przyjechali do Francji książę i jego ambasada, nieuda się z Saint-Nazaire wprost do Lizbony lecz najprzód odplynie do Rotterdamu a ztamtąd do Ostendy albo Antwerpii, gdzie oczekiwać będzie na przyszłą Królowę Portugalii, a potem odwozi ją do Londynu.

— Przedwczoraj wsiadł Feruk Chan w Marsylii na okręt „Christoph Columbus.“ Ten okręt jest przeznaczony po swem powrocie z Konstantynopola, przywieźć z Algieru 7 pułk huzarów a natomiast zawieźć tam 7 pułk strzelców.

— Słychać, że dla wzniesienia marynarki wciągu dziesięciu następnych lat, ma być zaciągniona nadzwyczajna pożyczka; kwotę tej pożyczki podają wprawdzie rozmaicie, zawsze jednak musi być tak wielka chcąc ażeby zamiar postawienia francuskiej marynarki numerycznie na równej stopie z angielską przynajmniej wciągu dziesięciu lat, był osiągnięty.

— Ferdynand Lesseps udał się z Konstantynopola do Alexandrii, zdać wicekrólowi osobiście raport z trudności przeprowadzenia projektowanego kanału Suez. Zabawi blisko miesiąc w Alexandrii a potem wróci do Paryża.

— Dziennik *Independance Belge* pisze, że portugalski rząd ustąpił zupełnie francuskiemu w kwestyi handlu nad afrykańskim zachodnim wybrzeżem; dwa przytrzymane francuskie okręta z murzynami, mają być wydane i wywóz „wolnych murzynów“ do francuskich kolonii niewzbrani, ani utrudzany.

— Mianowanie biskupa w Senegambii jest już niewątpliwe, gdyż inne kolonie naprzykład na wyspach Reunion, Martinique i Guadelupe otrzymały już osobne biskupstwa. Nowy biskup będzie rezydować w St. Louis.

— Znany już z depeszy telegraficznej artykuł *Monitora* w sprawie towarzystw kolei żelaznych jest dosłownie tej treści:

„Opinia publiczna zajmowała się w ostatnich czasach petycją, jaką zaniósł do rządu zgromadzenie wielkich towarzystw kolei żelaznych. Prośba ta została przyjęta z tą samą życzliwością, jaką Cesarz okazywał i zawsze okazywać będzie tym wielkim przedsiębiorstwom. Głównie upraszano o odwołanie ustawy, wotowanej w zeszłym roku względem kredytów mobiliarnych. Ta ustawa, przedłożona ciału prawodawczemu na objawione z wielu stron życzenie, została przyjęta tylko po dokładnej rozprawie. Jest ona je-

szcze zbyt nowa, by można wydać stanowczy wyrok o jej praktyczności i rezultatach. Co do innych zaś szczegółowych punktów tej prośby, mają być przedstawienia towarzystw rozważane z tą oględnością, na jaką zasługują przedsięwzięcia połączone tak ściśle z dobrem powszechnem, i minister robót publicznych porozumiał się już z temi towarzystwami.“

Holandya.

(Królowa Zofia do Paryża. — Ustawa prasy w koloniach.)

Haaga, 17. kwietnia. Królowa Zofia udaje się pojutrze na Sztutgardę w podróż do Paryża.

— Najnowsze wiadomości z wschodnich Indyi sięgają po dzień 25. lutego b. r. W koloniach holenderskich uskarżają się w chwili na brak najpotrzebniejszych żywności, ale wychwalają bardzo zaprowadzone świeżo surowe przepisy prasy w wschodnich Indyach, na które u nas tak bardzo powstawały dzienniki. Wojenne działania w holenderskich Indyach ograniczały się ostatniemi czasy jedynie na małą wyprawę na wyspę Floris, gdzie sześciu holendersko-indyjskich majtków z rozbitego okrętu trzymano w niewoli. Szło zatem o ocalenie tych nieszczęśliwych. Wybawiono jednego z majtków i wyprawa zakończyła się ukaraniem Radży z Toto, którego Nampong spalono.

Włochy.

(Obrady w izbach piemonckich. — Wice-król Egiptu oczekiwany w Florencyi.)

Turyń, 17go kwietnia. Izba deputowanych naradzała się wczoraj nad wnioskiem do ustawy względem wykroczenia przeciw monarchom zagranicznym. Hrabia Cavour miał mowę, w której oświadczył, że wniosek ten nie jest bynajmniej następnością wywarłego zewnątrz nacisku. Jest wypływem własnej woli ministerium. Wywołany został uniewinnieniem dziennika *La Ragione* i dla zamachu na życie króla Wiktora Emanuela. Hrabia Cavour wspominał potem o polityce, jaką Sardynia od roku 1848 zachowywała, twierdząc, że udzielił Piemontu w wojnie krymskiej i w kongresie paryskim podniósł w kraju opinię publiczną, która bez materialnych skutków pozostać nie może. W końcu oświadczył, że rząd z przyjęcia tej ustawy robi kwestyę gabinetową, gdyż ministerium nie mogłoby przedłożyć wniosku do ustawy, któryby uwłaczał godności narodu.

Florencya, 18. kwietnia. Jak przeszłego roku ze wspaniałością kościelną, tak czeka nas w tym roku wizyta z przepychem orientalnym. Wice-król Egiptu, Said Basza przybywa w tym lub przyszłym miesiącu w odwiedziny Wielkiego księcia Toskanii. W roku, w którym cholera grasowała w Egipcie, wyjeżdżał już wice-król w podobnej myśli do Toskanii, ale wpół drogi między Maltą i Alexandrią powrócił do Egiptu. Przyczyną tego było to, że morze było wówczas bardzo wzburzone. Toskania zostaje z Egiptem w wielorakich stosunkach i utrzymuje tam konsula. Wice-król jedzie w świetnym orszaku dworzan, a wspaniałomyślny dozwolił wielkiej liczbie osiadłym w Egipcie Europejczykom jechać przy nim bezpłatnie do Europy. — Na posiedzeniu Georgofilów mówiono o kanale Suez i utrzymywano, że położenie Toskanii wroży, że się stanie ogniskiem włoskiego handlu, i dlatego już teraz powinna czynić przygotowanie na przyszłe przebiecie międzymorza. Jeśli tak jest w istocie, tedy pobyt wice-króla mógłby posłużyć do rozmówienia się z nim względem planów na przyszłość. Z tem wszystkim musimy przytem nadmienić, że każde miasto włoskie, które kiedyś prowadziło znaczny handel, dopomina się przywileju pierwszego stopnia.

Niemce.

(Zaślubiny księcia Jerzego z księżną portugalską. — Prawo wexlowe.)

Drezno, 19go kwietnia. Minister stanu Beust oznajmił d. 19. na posiedzeniu izby drugiej, temi słowy zaślubiny księcia Jerzego:

„Otrzymałem od najwyższej instancyi przyjemne polecenie oznajmić izbie wiadomość, która w królewskim domu i kraju wielką radość obudzić może. Według nadesłanej z Lizbony depezy telegraficznej zaślubił wczoraj Jego królewicz. Mość księżę Jerzy za przyzwoleniem Króla Jego Mości Jej królewicz. Mość Infantkę Maryę Annę, siostrę Jego Mości Króla portugalskiego, córkę świętej pamięci Jej Mości Królowej Dona Marya da Gloria i Jego Mości Króla Ferdynanda, księcia saskiego. Odznaczające się przymioty serca i umysłu najdosłojniejszej oblubienicy są rękojmią szczęścia ukochanego księcia, i zaślubiny te sprawią Królowi Jego Mości tem większą radość, że przeto związek z dostojnym domem Braganza, spełnia oraz dawne Króla Jego Mości życzenie ujrzeć dwie latorośle saskiego domu ściślejszemi węzłami pokrewieństwa na nowo skojarzone. Król Jego Mość pewien przychylności izb, spodziewa się, że radość Jego ojcowskiego serca izby podzielać będą.“

Frankfurt, 19go kwietnia. Wiadomo, że konferencya norymberska ułożyła wniosek względem niektórych kontrowersyjnych punktów prawa wexlowego i przedłożyła zgromadzeniu związkowemu. W tym wniosku wyraża się konferencya, że w interesie komercyalaem pożądanem jest jak najspieszniejsze zniesienie istniejących ograniczeń zabezpieczenia wexlowego. Z tego względu rozpoznawała komisya, jak dalece przeważające powody publicznego prawa i ludzkości nakazują ograniczenie.

Turcya.

(Najnowsza poczta lewantyńska.)

Konstantynopol, 17. kwietnia. Paroplyw Lloyda „Nep-tun“ przywiózł do Tryestu następujące najnowsze wiadomości z Turcyi: Mianowanie Fuad Baszy pełnomocnikiem na kongresie paryskim potwierdziło się. Mahmud Basza, członek rady tautymatu i były generał-gubernator Smyrny został tymczasowo mianowany ministrem spraw zagranicznych. Kiamil Bej, mistrz ceremonii, Ali Bej sekretarz ministra marynarki, i Davud komisarz Partii przy komisji dunajskiej, będą towarzyszyć Fuad Baszy. Abdi Basza, były gubernator w Filippopoli skazany na wygnanie, umarł w przejeździe do Koniah. Z Pireju przybyły tu trzy korwety rosyjskie, przeznaczone do uzupełnienia eskadry rosyjskiej na czarnem morzu. Kajmakam Sofii, Lakif Basza, został za przemieszczenie usunięty i wygnany do Adryanopola. Noafi Effendi, były ambasador w Wiedniu, umarł temi dniami. Jak donoszą z Teberanu, powstały nowe zatargi między rządem Szacha i ambasadą angielską. Persowie mieli obsadzić pewne terytoryum w Afganistanie i uwięzić bezprawnie kilka tysięcy Afganów. Riza Bej ma odejść do Petersburga w charakterze nadzwyczajnego ambasadora. Ostatniemi dniami wydarzyło się znowu kilka pożarów, i znowu nastaly zimne deszcze.

A z y a.

(Szczegóły zajścia pod Adenem w Arabii.)

Aden, 24go marca. „Sultán Abdulow, jednego z głównych szczepów w naszym sąsiedztwie, który od czasu naszego osiedlenia w Aden pobierał rocznie około 1.800 f. szt., ażeby zato zasłaniał wiodące tutaj gościące, uciemniał nas od roku wszelkimi sposobami i starał się odciąć dowóz żywności. Nie zostawało nic innego, jak tylko skarcić go za to. Brygadyer Coghlan, rezydent polityczny, ruszył więc dnia 18. w dwa działa i kilku set ludzi na małą włość Szejka Othman, którą ubodzy rybacy zamieszkują, ale ma fortifikacyę z załogą 100 ludzi. Fort ten oddalony jest tylko 5 angielskich mil od naszych szanców i położeniem swoim może wstrzymać wszystkie karawany w drodze do Aden, tak że w ostatnich 14 dniach ani jeden wielbłąd do nas nie przybył. Brygadyer przeprowadził się przez lagunę stanowiącą granicę naszego terytoryum, wyprawił posłańca do sultana Fadhla, brata sultana Ali, i kazał mu oznajmić powody swego pochodu, z oświadczeniem, że załozde Szejka Othmana pozwala ustąpić bez przeszkody. Lecz zaraz potem uderzyli nieprzyjaciele i pod zastoną małych zarośli i wzgórz piaszczystych z prawej i z lewej strony zaczęli do nas dawać ognia. Wymierzyliśmy na nich dwa działa, a chociaż Fadhla z swymi ludźmi rozwijał wielką waleczność, trwał opór tylko krótko. Wkroczyliśmy tedy bez przeszkody do włości bombardując fort, którego załoga jednak zawczasu się wyniosła. W godzinie później ujrzelśmy liczny orszak postępujący z Lahedszy, głównej rezydencyi Sultana, jednak bez nieprzyjacielskiego zamiaru. Trzej naczelnicy przedstawili się z chęcią zawieszenia broni i prosili o audyencyę, dając w imieniu Sultana najlepsze przeczeczenia na przyszłość. Prezydent uznał stosownem jeszcze raz dać im wiarę, i powrócił tego samego wieczora z całym wojskiem do Aden. Arabowie witali nas wszędzie życzliwymi okrzykami i cieszyli się szczerze otworzeniem gościńców. Nuzajutrz przyszło około 150 wielbłądów, i odtąd przychodzi coraz więcej, tak że opływamy w dostatek żywności. I trzej naczelnicy, którzy z nami parlamentowali we włości, odwiedzili Aden i zawiązali układy. Słychać, że znakomici naczelnicy ganili z początku postępowanie Sultana Ali z nami. Ze szczep Ali zgadza się z nami zupełnie na wolną komunikacyę, nie ulega wątpliwości.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 22go kwietnia. Ich Cesarzew. Moście Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian i Arcyksiężna Charlotte przybyli tu wczoraj o godzinie 7. wieczór z Wenecyi.

Londyn, 21. kwietnia. Słychać, że konferencya paryska ma się zebrać 10. maja.

Londyn, 23. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej oświadczył jeneralny prokurator państwa na interpelacyę Roehucka, że rząd zawiesił dalszy proces z Bernardem. Moczę pana Wise, ażeby parlament utrzymywał ściślejszą kontrolę służby dyplomatycznej, zbijał rząd, Palmerston i Russel, i odrzucono ją 142 głosami przeciw 114. W izbie wyższej odczytano po raz drugi bil względem Izraelitów. Dyskusya rozpoczęła się najpierwej w komitecie. Lord Malmesbury przedłożył bez żadnej uwagi papiery w sprawie okrętu „Cagliari.“

Paryż, 23. kwietnia. Zapewniają, że książę Napoleon ma być mianowany wicekrólem Algieryi. — Hrabia Trapani spodziewany jest w Londynie.

Turyń, 22. kwietnia. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych zbijał Sines stronnicze zarzuty, robione sądowi przysięgłych, a minister sprawiedliwości, Deforesta, prawnicze wątpliwości co do nowej ustawy prasy.

Genoa, 20. kwietnia. Dziennik *Italia del popolo* został skonfiskowany za przedrukowanie listu byłego Exmazzinisty do wydawcy dziennika *Morning Star*. Sąd apelacyjny w Nissie zastrzył wyrok trybunału w Oneglii, wydany na dziennik *Pensiero* za obrażę Cesarza Napoleona, i skazał dyrektora i zeranta na jednomiesięczne więzienie i po 500 lirów kary pieniężnej.

Neapol, 20. kwietnia. Zaprowadzony w roku 1848 sześć-procentowy dodatek do podatku gruntowego w Sycylii będzie zniesiony od maja r. b. Wywóz zboża dozwolony jest do 15. czerwca.

Hanower, 23. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby drugiej pokazała się przy obradach nad ustawą względem służby publicznej większość 52 głosów przeciw rządowi. Znaczna część prawej strony głosowała z opozycją.

Kopenhaga, 22. kwietnia. Artykuł w dzienniku *Dagbladet* oświadcza, że jeśli sejm związkowy odrzuci koncesje Danii, natenczas będzie Dania zmuszona odmówić nie tylko dalszych, ale także wszelkich dotychczasowych koncesji.

Ateny, 17. kwietnia. Poseł turecki przedłożył rządowi greckiemu notę z żądaniem, ażeby uznana została zasada wzajemności co do jurysdykcji konsularnej.

Konstantynopol, 20. kwietnia. Podług otrzymanej na Wiedeń depeszy telegraficznej udaje się Fuad Basza 28go b. m. na Marsylię do Paryża i przybędzie tam 8. maja.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 14. kwietnia. Na dzisiejszy targ przypędzili kupcy z Galicyi i z Węgier 97 wołów, a mianowicie: Filip Freiberger i komp. z Uhnowa 17; Majer Wurzel z Pestkowa 27; Maurycy Trus i komp. z Uhnowa 10; Mojżesz Reiter z Tarnobrzega 26, i w mniejszych partyach 17 sztuk. Cały ten spód został rozprzedany prawie po takich samych cenach, jak w zeszłym tygodniu, gdyż cetnar mięsa wypadł na 51 złr. 15 kr. w. w.

Najwyższa cena za parę wagi 960 \mathcal{E} mięsa i 140 \mathcal{E} łożu wynosiła 545 złr. w. w. Najniższa cena za parę wagi 580 \mathcal{E} mięsa i 40 \mathcal{E} łożu wynosiła 300 złr. w. w. Przeciętą ceną z 69 sprzedaży wypadła na 740 \mathcal{E} mięsa i 85 \mathcal{E} łożu 420 złr. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 24. kwietnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski " "	4	47	4	50
Półimperyak zł. rosyjski " "	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski " "	1	36	1	37
Talar pruski " "	1	32	1	33 1/2
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	79	15	79	36
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } bez kuponów	78	30	79	—
5% Pożyczka narodowa }	83	30	84	7

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. kwietnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 1/8 - 84 3/16. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 - 95 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97 3/4 - 98. Obligacje długu państwa 5% 81 1/2 - 81 3/4. det. 4 1/2% 71 - 71 1/8. det. 4% 64 - 64 1/8. detto 3% 49 1/2 - 50. detto 2 1/2% 40 3/4 - 41. detto 1% 16 1/8 - 16 1/8. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 - —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 97 - —. Detto Peszt. 4% 96 - —. Detto Medyol. 4% 96 - —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 89 - 89 1/2. detto węgier. 80 - 80 1/2. detto galic. i siedmiogr. 78 1/2 - 79 1/4. detto innych krajów koron. 84 - 85. Oblig. bank. 2 1/2% 63 - 63 1/2 - —. Pożyczka loter. z r. 1834 302 - 303. Detto z roku 1839 129 - 129 1/2 - Detto z r. 1854 108 1/8 - 108 1/4. Renty Como 15 1/4 - 15 1/2. Galic. list. zastawne 4% 77 - 78. Póln. Oblig. Prior. 5% 87 1/2 - 88. Głognickie 5% 80 - 81. Obligacje Dun. żegl. par. 5% 86 3/4 - 87. — Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 88 - 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 - 110. — Akcyi bank. narodowego 973 - 974. — Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 243 1/4 - 243 3/8. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 114 1/2 - 114 3/4. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. — —. — Detto póln. kolei 182 - —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 285 1/2 - 285 3/4. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 - 100 1/8. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 91 3/4 - 92. — Detto cisańskiej kolei żel. 100 - 100 1/8. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 241 1/2 - 242. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 186 1/2 - 187. Detto losy tryest. 109 1/4 - 109 1/2. Detto tow. żegl. parowej 541 - 543. Detto 13. wydania 100 1/4 - 100 1/2. Detto Lloydów 385 - 387. Peszt. mostu łańcuch. 59 - 60. Akcyje młynna parowego więd. 67 - 68. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 - 20. — Detto 2.

wydania 29 - 30. Esterlitzkiego losy 40 złr. 62 1/2 - 82 3/4. Windischgrätz losy 24 1/2 - 24 3/4. Waldsteina losy 26 1/2 - 26 3/4. Keglévicha losy 16 1/2 - 16 3/4. Ks. Salma losy 42 1/4 - 43. — St. Genois 39 - 39 1/2. Palfego losy 37 3/4 - 38. Clarego 39 1/4 - 39 3/4.

Amsterdam 2 m. 88 1/2 l. Augsburg Uso 106 1/8. Bukareszt 31 T. 264. — Konstantynopol 31 T. 476. Frankfurt 3 m. 105 3/8 l. — — Hamburg 2 m. 78 1/4. Liwurna 2 m. 105 1/4. — Londyn 3 m. 10 - 19. — Medyolan 2 m. 105 1/4. — Paryż 2 m. 123 3/4. — Cesarskich ważnych dukatów agio 8. — Napoleons'dor 8 15 - 15 1/2. — Angielskie Sover. 10 19 — — — — Imperyal Ros 8 27 - 28 Srebro —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24. kwietnia.

Oblig. długu państwa 5% 81 3/8; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4 1/2% 71 1/8; 4% —; 3% —; 2 1/2% —; pożyczka loteri. z r. 1834 304; z r. 1839 129 3/4; z r. 1854 108 1/8; poz. nar. z r. 1854 84 3/16. Ob. banku — Akcyje bankowe 974 Akcyje zakładu kredytowego 245 1/4. Akcyje kolei póln. po 1000 złr. 1838 1/8. Austr.-franc. akcyje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 289 3/4; — kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcyje kolei nadeiskiej —. Kolej cesarszowy Elżbiety —. Kolej połud. póln. komunikacyjna 183 1/2. Akcyje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 543. Akcyje żegl. parowej Lloydów po 500 złr. 385. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomp. po 500 złr. 573 3/4. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. 89 7/8; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. —. detto węgierskie 80 1/4. Amsterdam —. Augsburg 106 1/8 l. Bukareszt 264. Konstantynopol 466. Frankfurt 105 1/2. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10-19. Medyolan 105 1/4. Marsylia 123 3/8. Paryż 123 3/4. Agio duk. ces. 8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

Hotel angielski: P. Van Roy Edward, c. k. przełożony powiat., z Buska. Dom zajezdny pod koleją żelazną: PP. Grochowalski Zyg., ze Świrza. — Chłopiński Abdon, z Gnilego.

Dom zajezdny Kuhna: P. Kamiński Franc., z Polski.

Pod białego konia: P. Leszczyński Tomasz, ze Złoczowa.

Dnia 25. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Mulla Jędrzej, c. k. nadlekarz sztabowy, z Hermanstadt. — Bredt Filip Jakób, król. pruski radca rządowy i dyrektor fabryki cukru, z Tłumacza. — Morawski Konst., z Podhorzec.

Hotel angielski: PP. Kratzer Edward, c. k. porucznik, — Ehrenberger Ant., c. k. rotmistrz, i Br. Berstedt Ferd., c. k. porucznik, ze Żółkwi.

Hotel Langa: P. Nikolis Szcz., ze Żółkwi.

Do Truchlińskiego: Jakubowicz Ignacy, z Bukowiny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

PP. Gurski Winc., do Lipicy górnej. — Witwicki Jan, do Czabarówki. — Melbechowski Wład., do Olexiniec. — Thorznicki Kaz., do Nadyb. — Capieter de Tergonde Teodor, do Łodziny. — Witwicki Jan, do Czabarówki.

Dnia 25. kwietnia.

PP. Hr. Dunin Borkowski Stan., do Pacykowa. — Hr. Deym Felix, do Brodów. — Junga Wład., do Wielkich ócz. — Kownacki Józef, do Ponikwy. — Morawski Rom., do Hotecza. — Niezabitowski Nap., do Nakła. — Ośmiałowski Szymon, do Sarczyna. — Rojowski Felix, do Cieszanowa. — Stupnicki Marc., do Szypowic. — Słonecki Zenon, do Grochowic. — Wiktor Tadeusz, do Świrza.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.56	- 0.9°	71.2	północny	śl. pochmurny
2. god. popoł.	329.98	+ 3.6°	49.3	północny	" "
10. god. wiecz.	329.20	+ 2.0°	65.4	połud.-zachod.	" "

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „Prima Donna,” czyli: „Młeczna siostra.” Komedyo-opera w 1 akcie z francuskiego; drugi gościnnie występ Jpi z Hoffmanów Majeranowskiej, i „Wieżniowie Carowy,” komedya w 2 aktach z francuskiego.

KRONIKA.

Z nieostrożności kościelnego, że zapomniał zgasić światło przed obrazem ś. Mikołaja, wybuchł d. 30. z. m. pożar w cerkwi w Strutyńcu, w obw. Złoczowskim. Spieszny ratunek ocalił samą cerkiew i ołtarz wielki, spalili się tylko dach i trzy kopuły, przy małym uszkodzeniu wewnątrz.

(Nadestane z Lublina.)

Godnym wspomnienia faktem, jakim się tu uświetnił togoroczny karnawał, było dwukrotne wystąpienie śpiewaczki naszej panny Kl. tyldy Bogdanowicz, w d. 27. stycznia i drugą raz na wieczorku resursowym w d. 1. lutego. Od czasu Apolinarego Kąskiego, który przed dwoma jeszcze laty dał się nam to słyszeć, Lublin nie był w zachwyceniu podobnym, tak pod względem sztuki, jako też wrażeń, jakie rodzinny talent wywołać zdolny. Imię panny Kl. Bogdanowicz, nowe wprowadzie w świecie artystycznym, ale od razu i bystro coraz większego nabiera rozgłosu; bo też rzadko, aby śpiewaczka łączyła tyle sztuki i wyrobienia z wrodzonym, nadzwyczaj silnym i giętkim głosem. Nie ustępuje ona według zdania znawców najzawołanyszemu śpiewaczkom zagranicznym co do sztuki, ale pięknoscią i potęgą głosu, ta młoda, pełna zapału nasza współrodaczka, jakże wyżej stoi od owych cudzoziemek o rozstrojonych gardłach, które

tyle już pieniędzy wywiozły z Warszawy. Największą jej tu chwałą była Cavatina (Casta diva) z Normy i jeden z mazurów Chopina. Akompaniowali jej tutejsi nauczyciele muzyki p. Staczyński i p. Synek. Śmiało możemy wróżyć pannie Bogdanowicz świetne tryumfy, jeśli śpiew zrobi swoim zawodem ta nasza współrodaczka lubelska, tak jest, nasza, bo panna Bogdanowicz, lubo rodem z Galicyi, ale rodzina jej po części osiadła w Lubelskiem. Wystąpienie jej zatem od Lublinian było upragnionem.

— Korespondent berliński zaleca mocno ostrożność z końmi słabymi na nosaciznę, przytaczając świeży przypadek w Berlinie, jak przypadkowe dołknięcie tej materji zaraźliwej, przyprawiło o śmierć pewną kobietę.

— W Paryżu zawiązało się towarzystwo kapitalistów, aby na nowym bulwarze sebastopolskim w pobliżu bulwaru St. Denis wybudować olbrzymi hotel na 5000 podróżnych. Hotel ś. Mikołaja w Nowym Yorku, równie jak hotel „du Louvre“ w Paryżu wyglądałyby w porównaniu z tym hotelem jak domki małe. Tym czasem mają budować wielki teatr Cesarzewicza na przeciwległym końcu nowo utworzonego bulwaru, i jak słychać mają rozpocząć budowę za kilka tygodni.